

गोवा किल्ला, हर्णे, ता. दापोली, जि. रत्नागिरी
या राज्य संरक्षित स्मारकाच्या जतन दुरुस्ती
कामाच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता
देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : स्मारक-२०२३/प्र.क्र.३४२/सां.का.३

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक :- १५ जानेवारी, २०२४.

वाचा :- संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, मुंबई यांचे पत्र
जा.क्र.स्मारके/२०२३/३३१८, दि.१२ डिसेंबर, २०२३

प्रस्तावना :-

ब्रिटिश नौदल अधिकारी कर्णधार जेम्स इंचवर्ड हे सुवर्णदुर्गाचे वर्णन असे करतात की, सुवर्णदुर्ग हा मुख्य भूभागापासून सुमारे एक चतुर्थांश मैलांवर असलेल्या अनियमित बेटावर बांधला गेला आहे. तटबंदी भक्कम खडकात दुभंगलेला आहे, सभोवार जवळपास चार फूट चौरस आकाराच्या मोठ्या दगडांच्या छेदाने पूरक आहेत. ते इतके कठीण आहे की अनेक गोळ्या त्याला लागून चिकटून पडल्या, त्यांनी गोवा किल्ल्याच्या ४४ तोफा असल्याचे देखील वर्णन केले आहे. सन १८६२ साली गोवा किल्ला चांगल्या स्थितीत असल्याचे वर्णन केले गेले. सन १७७५ मध्ये झालेल्या सुवर्णदुर्गाच्या युद्धापासून पेशव्यांच्या ताब्यात असलेला हा किल्ला सन १८१७ साली ब्रिटिशांनी घेतला. किल्ल्यावर रोमन कॅथोलिक चर्च आणि स्मशानभूमीची मोठी कबर देखील आहे. सद्यःस्थितीत समुद्राच्या जोरदार लाटांच्या तडाख्याच्या परिणामामुळे या या किल्ल्याच्या तटबंदी भिंतीची पडझड झाली आहे. तसेच २ बुरुजांचीही पडझड झाली आहे. झाडेझुडपे वाढली आहेत. या बाबींचा विचार करून संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय यांनी या कामाकरिता नियुक्त वास्तुविशारद शरयू मोरे असोसिएट्स, मुंबई यांचे कडून रु.६,७१,९२,३८१/- इतक्या रकमेचे तयार करण्यात आलेले सविस्तर अंदाजपत्रक प्रशासकीय मान्यतेकरिता सादर केले आहे. त्यानुसार गोवा किल्ला, हर्णे, ता. दापोली, जि. रत्नागिरी या राज्य संरक्षित स्मारकाच्या जतन दुरुस्ती कामाच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता देणेबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

गोवा किल्ला, हर्णे, ता. दापोली, जि. रत्नागिरी या राज्य संरक्षित स्मारकाच्या जतन दुरुस्ती कामाच्या रु.६,७१,९२,३८१/- (अक्षरी रुपये सहा कोटी एकाहत्तर लक्ष ब्यान्नव हजार तीनशे एकव्याऐंशी मात्र) (वस्तु व सेवाकरासह) या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

०२. सदर निधी मागणी क्र. झेडडी-०२, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, २२०५ कला व संस्कृती (००) १०३, पुरातत्वशास्त्र, (०१) (०६) राज्यातील ऐतिहासिक व सांस्कृतिकदृष्ट्या महत्वाचे किल्ले व धार्मिक स्थळे यांची जपणूक संरक्षण (कार्यक्रम) २२०५ १३०२ २७ लहान बांधकामे या लेखाशिर्षातील त्या त्या आर्थिक वर्षातील मंजूर अनुदानातून उपलब्ध निधीतून भागविण्यात यावा.

०३. संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय यांना यासाठी नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत असून त्यांना अथवा त्यांनी प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्यास या संबंधीच्या देयकावर स्वाक्षरी करण्यास प्राधिकृत करण्यात येत आहे. तसेच सदर काम हे पुरातत्वीय निकषानुसार/मानकानुसार पूर्ण होईल हे पाहण्याची जबाबदारी संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय व संबंधित संवर्धन वास्तुविशारद यांची राहिल.

०४. हा शासन निर्णय वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. विअप्र -२०१३/ प्र.क्र.३०/ २०१३/ विनियम, भाग २, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५, वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८, भाग पहिला, उपविभाग पाच मधील अनुक्रमांक २ मधील परिच्छेद क्र.२ मधील नियम क्र.१३४ नुसार तसेच वित्त विभागाचे परिपत्रक क्रमांक अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दिनांक १२ एप्रिल, २०२३ अन्वये प्रशासकीय विभागांना प्रदान केलेल्या अधिकाराच्या अधीन राहून निर्गमित करण्यात येत आहे.

०५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०११५१७२९०८८९२३ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(नंदा राजत)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. मंत्री (सां.का.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. प्रधान सचिव (सां.का.) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
३. उप सचिव (सांस्कृतिक कार्य), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
४. संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
५. सहायक संचालक, पुरातत्व विभाग, रत्नागिरी.
६. महालेखापाल -१ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
७. महालेखापाल -२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
८. महालेखापाल -१ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
९. महालेखापाल -२ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.

१०. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
११. जिल्हा कोषाधिकारी, रत्नागिरी.
१२. कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१३. निवड नस्ती, सां.का.३.